

Mooi maar fragiel

Wat als je inkomsten afhankelijk zijn van een prachtig, maar bijzonder fragiel ecosysteem? Het Mexicaanse Bacalar-meer wordt de lagune van de zeven kleuren genoemd. Het toerisme boomt er, maar de sector beseft dat strenge maatregelen nodig zijn om deze kostbare parel te beschermen. Wordt Bacalar de blauwdruk voor duurzaam toerisme in Mexico?

Tekst en foto's
Arkasha Keyzers

Van diepblauw naar appelblauwzee-groen en weer terug – wie langs de kristalheldere oevers van lagune Bacalar rijdt, komt in een felblauwe gefotoshopte postkaart terecht. Lang was dit 55 kilometer lange fenomeen een goed bewaard geheim, maar een half decennium geleden kreeg het toerisme voet aan wal in Bacalar. In 2019 ging de toeristische sector van 500 naar 1200 kamers, tot een jaar later tropische storm Cristobal zich kwam bemoeien en de regen met bakken uit de lucht viel. De hele regio rond Bacalar stroomde over en de mangroves die het water doorgaans zuiveren nog voor het Bacalar kan bereiken, kregen de boel niet meer gebolwerkt. Resultaat? Door het sediment in het water sloeg de lagune in juni en juli wekenlang bruin uit. Bacalars ecosysteem was de kluts kwijt. De toeristen waren ontevreden. In de maanden nadien kwamen Bacalars kleuren gelukkig weer boven water. De lagune herstelde zich, maar de sector

kwam tot het besef dat wie z'n businessplan ophangt aan de schoonheid van Bacalar, er goed voor moet zorgen. Sindsdien doet de plaatselijke bevolking haar uiterste best om de toeristen te informeren over hoe fragiel hun lagune is. Steeds vaker duiken er duurzame initiatieven op langs haar oevers.

GENIETEN MET MINIMALE IMPACT

In 2018 was ik voor het eerst in Bacalar, in een van de toen nog zeldzame hostels. Het had een eigen pier en kajaks waar je gratis mee op het meer kon varen. Restaurants waren er amper. 's Avonds prakten mijn gezelschap en ik avocado's, knoflook, ui, tomaten, limoen en verse koriander tot een vijfsterrengucamole. Die speelden we ongedwongen naar binnen met nacho's uit de plaatselijke kruidenierszaak. Wanneer ik hier in 2022 terugkom, telt het dorp tientallen hippe brunchbarretjes, restaurants, cafés, →

De zevende hemel telt evenveel kleuren als de lagune van Bacalar.



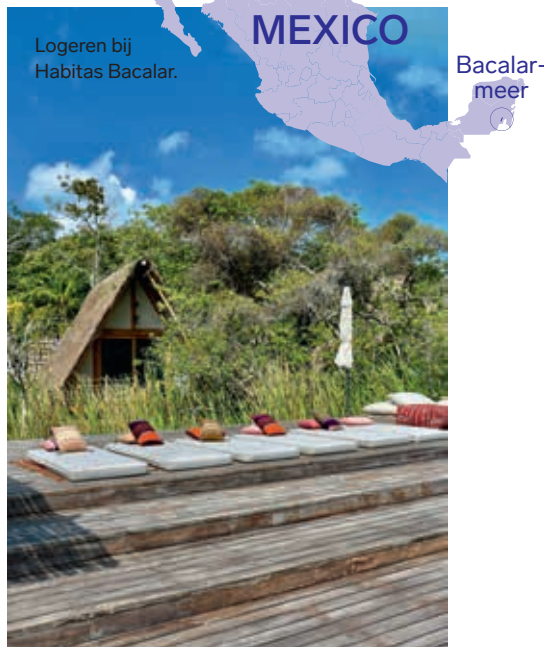
hotels en hostels. Je moet nu overal betalen om met een kajak het meer op te varen. Plan je uittocht niet op een woensdag, want dan is het Bacalars rustdag en wordt er geen vervoer toegelaten. Aan dit soort initiatieven merk ik dat de lagune hier, ondanks het groeiende toerisme, nog steeds de hoofdrol speelt. Op een feestje in The Yak Lake Hostel ontmoet ik Enrique Kikin, de man die organisatie Mía Sustentable oprichtte om Bacalar te beschermen. Op Google Earth zoomt hij in op Bacalar en toont hij me hoe het water vanuit verschillende rivieren in de lagune stroomt. Pas nadien vloeit het via kleine waterwegen in de baai van Chetumal in zee. "Bacalar is een heel klein en fragiel ecosysteem", vertelt Enrique. "Aan de rand van de lagune leven stromatolieten, een fossiel afzettingsgesteente dat uit verschillende laagjes bacteriën bestaat. De bovenste doen aan fotosynthese en produceren ontzette

tend veel zuurstof, wat de lagune gezond houdt. Alleen zijn de stromatolieten erg gevoelig voor klimaatverandering, vervuiling én aanraking. Ze lijken op rotsen en daardoor zijn heel wat toeristen zich van geen kwaad bewust. Met hun peddel duwen ze zich af tegen de stromatolieten of klauteren erop om weer aan wal te raken, wat de bovenste lagen zwaar beschadigt. Ook zonnecrème is een boosdoener. De lokale bevolking draagt daarom petjes, zonnebrillen en zwemkledij met lange mouwen wanneer ze in de lagune zwemmen." Intussen beseffen ook Bacalars ondernemers dat verregaande bescherming nodig is om de lagune te laten leven. Ze zijn helemaal in het ecotoerisme gedoken en werken met lokale materialen, stellen mensen uit de regio tewerk en promoten duurzame activiteiten die toeristen laten genieten, met een minimale impact op de lagune.

'Zonnecrème is een boosdoener. De lokale bevolking draagt daarom petjes, zonnebrillen en zwemkledij met lange mouwen wanneer ze in de lagune zwemmen'



Pikante margarita jalapeña bij Nixtamal.



Logeren bij Habitas Bacalar.

Bacalar-meer

FAVORIETE ADRESSEN

HET WATER IN

Hotels en hostels aan het water verhuren kajaks waarmee je op eigen houtje de zeven kleuren van het meer kunt ontdekken. **Los Rápidos** is een bekende picknickplek waar je het water in kunt, **Rancho Alegre** wat verderop is een authentiek alternatief. Wees voorzichtig aan de stromatolieten. En gebruik geen zonnecrème als je het water ingaat.

Facebook: RanchoAlegreBacalar

VEGETARISCH ETEN

Al het moois wat Bacalar te bieden heeft, komt samen in restaurant en strandbar **La Playita**. De fusionkeuken serveert overheerlijke Zuid-Amerikaanse gerechten. Je tafel staat in een stukje jungle met zicht op de lagune en je hebt keuze uit vis, vlees, veggie en vegan. Tip: de mango mezcal is prachtig én heerlijk.

laplayitabacalar.com, Instagram: @laplayitabacalar

Nixtamal is het soort plek waarvoor je die elegante jurk of dat mooie hemd in je koffer hebt gepropt. Naast het aanbod van vis, zeevruchten en vlees op de grill, komen ook vegetariërs hier aan hun trekken met de gevulde portobello met zoete aardappel, geitenkaas en chimichurri bijvoorbeeld. De pikante margarita jalapeña is voor durvers.

@nixtamalcocinaafuegoyceniza

SLAPEN OP TWEE OREN

Casa Hormiga is een stijlvol boetiekhotel waar de tropen gewoon over de muren groeien. 's Avonds schenk je jezelf een drankje in aan de honesty bar, 's ochtends vul je je bord met een vegetarisch buffet. Je kunt hier ook een ritueel boeken. Met temazcal- en cacao ceremonies put het hotel inspiratie uit de Mayacultuur.

casahormiga.com, Instagram: @casahormigabacalar

Voor het pas geopende **Habitas Bacalar** werd het landschap niet aangepast aan de bouw van het hotel, maar omgekeerd: de A-vormige hutjes werden tussen de bestaande flora in geplaatst. Dat zie je aan gaten in de bodem van de buitendouches, waar planten door groeien. Aan de bar drink je een Cervesa Bacalar, een plaatselijk blauw biertje. In Siete, het in-house restaurant dat naar de zeven kleuren is vernoemd, zijn de meeste opties vegetarisch. De bediening komt uit de streek, net als wat ze serveren.

ourhabitas.com/bacalar, Instagram: @habitasbacalar

Travel with care

Klimaatbewust en respectvol reizen zit in de lift. Ook op deze locaties geef jij iets terug aan de natuur en/of de locals.



Het Musekese Camp van Sur La Iri in Zambia.

1—Draag bij aan een mooier Afrika

Reizen slecht voor het milieu? Niet als je meegaat met de Belgische reisorganisator Sur La Iri, die naar Afrika reist en er prat op gaat de bestemming beter achter te laten dan voordien. Dat doen ze door de ecologische impact van elke reis te compenseren en door lokale samenwerkingen. Nieuw in hun aanbod is overnachten in het Musekese Camp in Zambia, gelegen in het prachtige maar onbekende Kafue Park. De opbrengsten van elke boeking in de lodge gaan naar hun Musekese Conservation, die lokale gemeenschappen ondersteunt en via een anti-stroopersbrigade en onderzoek volop inzet op natuurbehoud in Kafue.

surlairi.com

2—Solliciteer voor een driedaagse op de Faeröer

Spreken de ongerepte Faeröereilanden tot je verbeelding? Elk jaar bezoeken zo'n 110.000 toeristen de Atlantische archipel tussen IJsland en Noorwegen, maar tijdens één weekend niet. Om de omgeving te onderhouden en herstellen, selecteert de overheid jaarlijks honderd *voluntourists* uit sollicitanten van over de hele wereld. Zij worden uitgenodigd om dat weekend de elf meest toeristische sites onder handen te nemen. De vlucht of boottocht naar de Faeröereilanden betaal je zelf, maar tijdens je vrijwilligerswerk worden er accommodatie, maaltijden én een feest voorzien.

visitfaroeislands.com/closed

3—Surfen tegen zwerfvuil

Het Britse Cornwall, in het meest zuidwestelijke puntje van het Verenigd Koninkrijk, is een uitstekende locatie om met je surfboard te verkennen in de herfst. Ben je daar en wil je, als dank voor de fantastische golven, iets teruggeven aan de zee? Registreer je dan voor een *beach clean up* met Surfers Against Sewage. Het door jou geraapte zwerfvuil is een zorg minder voor de natuur en wordt ook door de surfers onderzocht. Die vonden dat slechts twaalf bedrijven verantwoordelijk zijn voor zeventig procent van het Britse zwerfvuil. De surfers roepen de bedrijven nu op een statiegeldsysteem te introduceren voor hun verpakkingen.

sas.org.uk

4—Geef je geld uit waar het telt

Duurzaamheid gaat niet enkel om het beschermen van de natuur, maar ook om mensen en lokale cultuur. Jordanië zet met haar Meaningful Travel Map twaalf sociale ondernemingen op de kaart. Zo biedt het land je de mogelijkheid op een geëngageerde manier op ontdekking te gaan en de lokale cultuur te steunen. Onder de duurzame hotspots is er een restaurant enkel gerund door vrouwen, een vereniging aan de Dode Zee die hergebruik van water stimuleert en een authentiek bedoeïenenkamp.

myjordanjourney.com/experience-meaningful-travel



Jaarlijks onderhoud door vrijwilligers op de Faeröereilanden.

VISITFAROEISLANDS.COM